

PREDMATEMATIČKE VJEŠTINE

Kada se spominje riječ „matematika“, često se opisuje kao nešto što je *teško*, *dosadno* ili *bespotrebno*. Vjerojatno nije jedan od omiljenih predmeta u školi i nije rijetko da se djeca pitaju „*Ma što će nam to uopće u životu?*“. Ipak, matematika je izuzetno važna, ne samo za dobar akademski uspjeh, već i za svakodnevni život i razumijevanje svijeta koji nas okružuje.

Da bi dijete moglo razumjeti i naučiti matematiku u školi, potrebno je prije polaska školu usvojiti **predmatematičke vještine**. Pojam predmatematičkih vještina odnosi se na niz znanja, činjenica i postupaka koje djeca usvajaju prije polaska u školu, a koja će im biti potrebna za kasnije razumijevanje matematike. Predmatematičke vještine dijete razvija od najranije dobi u svakodnevnom životu kroz interakciju s okolinom te kroz igru. Dijete aktivno stječe znanje, baratajući predmetima u svojoj okolini, istražujući i promatrajući svoju okolinu.

Predmatematičke vještine (prema Čudina-Obradović, 2002)

1. Upoznavanje odnosa u prostoru	<i>gore-dolje, unutra-vani, ispred-iza, blizu-daleko, pokraj, ispod...</i>
2. Uspoređivanje	<i>veći-manji, dulji-kraći, deblji-tanji, teži-lakši</i>
3. Svrstavanje i razvrstavanje	uočavanje zajedničkih svojstava (npr. prema <i>boji, obliku, veličini</i>)
4. Sparivanje i pridruživanje	- povezivanje istovrsnih predmeta (npr. <i>lopta - lopta</i>) - povezivanje predmeta s pripadajućim predmetom (npr. <i>noga – čarapa</i>)
5. Jednako, za jedan više, za jedan manje	uočavanje da se skupovi razlikuju, odnosno da u jednom ima više predmeta (ili manje) nego u drugom ili je broj predmeta jednak
6. Mehaničko brojanje	brojanje bez razumijevanja smisla tog redoslijeda, samo poznavanje brojevne riječi i njihovog redoslijeda
7. Brojanje pridruživanjem	pridruživanje količine brojevnoj riječi (shvaćanje da riječ <i>četiri</i> označava npr. četiri jabuke)
8. Prepoznavanje brojke i pridruživanje brojke količini	shvaćanje značenja brojki, odnosno da određena brojka označuje količinu predmeta (npr. <i>brojka 1</i> označuje jedan predmet, <i>brojka 3</i> tri predmeta)
9. Usporedba brojeva „u glavi“	uspoređivanje veličine dva broja bez gledanja u predmete ili prste (npr. je li veći broj 4 ili 5)

Kako poticati predmatematičke vještine kod djece predškolske dobi?

Zasigurno niste samo jednom prebrojavali stepenice kad ste se penjali ili spuštali zajedno s djetetom ili brojali gumbiće na pidžami ili košulji kad ste ga oblačili. Ovo su aktivnosti koje većina roditelja radi nesvjesno i automatski, a vrlo su važne jer su osnova razumijevanja matematike u budućnosti. Rana izloženost brojevima i matematičkim konceptima olakšat će djetetu stvaranje pozitivnog stava prema brojanju i brojevima, a time stvoriti i dobru pripremu za školu.

U korisne aktivnosti za poticanje predmatematičkih vještina svakako se ubraja i čitanje priča u kojima su zastupljeni brojevi te slušanje i pjevanje pjesmica koje uključuju brojanje (npr. *Pet malih majmuna*, *Pet malih patkica* i sl.). U svakodnevnim situacijama prebrojavajte i komentirajte stvari u okolini (npr. kad ste u dućanu i kupujete namirnice „*Uzeli smo pet banana. Trebamo četiri pudinga.*“). Dok pripremate ručak ili večeru, komentirajte s djetetom što činite (npr. *Stavljam četiri krumpira u vodu. Papriku režem na pola*). Uključite dijete u aktivnosti kuhanja pa zajedno učite vagati, prepoloviti, sipati i sl. Djeci je to vrlo zabavno, a istovremeno se osjećaju korisnima. U igri, potaknite dijete da igračke posloži po obliku, veličini ili boji. Igrajte se igre trgovine i razmjene novca te različite društvene igre koje se temelje na prebrojavanju i brojevima (npr. „Bingo“, „Monopol“, „Čovječe, ne ljuti se“). Predmatematičke vještine možete poticati i izvan kuće, primjerice, kad ste u parku ili na igralištu. Potaknite dijete da uspoređuje veličine kamenčića, oblike lišća, boje cvjetova, prebrojavajte korake od klupice do ljuljačke, od ljuljačke do penjalice.

Važno je da se ove aktivnosti provode kroz igru i da budu pozitivno, opuštajuće iskustvo za dijete. Brojanje, brojevi i matematika važan su dio našeg života, stoga ispunite spomenute aktivnosti pohvalama, ohrabrenjem i pozitivnim povratnim informacijama kako bi potaknuli dijete da i dalje sudjeluje u njima.

Pripremila:

Petra Cerovčec, stručni suradnik-logoped